

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Кафедра геодезії та картографії
Кафедра міжнародних відносин і суспільних наук

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Декан гуманітарно-педагогічного факультету,
Шинкарук В.Д.
_____ “03” травня _____ 2020 р.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри геодезії та картографії
Протокол № 10 від «07» травня 2020 р.

Завідувач кафедри
_____ Ковальчук І.П.

РОЗГЛЯНУТО І СХВАЛЕНО
на засіданні кафедри міжнародних відносин і суспільних наук
Протокол № 14 від «25» 05 2020 р.

Завідувач кафедри
_____ Білан С.О.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКА ГЕОГРАФІЯ СВІТУ (названавчальної дисципліни)

Галузь знань «29» міжнародні відносини
(шифр і названапряму підготовки)

Спеціальність 291 міжнародні відносини, суспільні комунікації та
регіональні студії

(шифр і назва спеціальності)

спеціалізація _____
(назва спеціалізації)

Факультет гуманітарно-педагогічний
(назва факультету)

Розробники: професор, д. геогр. н. Ковальчук І.П., асистент Лук'янчук К.А.
(посада, науковий ступінь, вчене звання)

КИЇВ - 2020

1. Опис навчальної дисципліни

Галузь знань, напрям підготовки, спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	
Галузь знань	<u>29. Міжнародні відносини</u> (шифр і назва)
Спеціальність	<u>291. Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії</u> (шифр і назва)
Освітній ступінь	<u>бакалавр</u>
Характеристика навчальної дисципліни	
Вид	Вибіркова денна форма навчання
Загальна кількість годин	90
Кількість кредитів ECTS	3
Кількість змістових модулів	2
Курсовий проект (робота) (якщо є в робочому навчальному плані)	-
Форма контролю	Залік
Показники навчальної дисципліни для денної та заочної форм навчання	
	денна форма навчання
	Повний термін
Рік підготовки	2020/2021
Семестр	2
Лекційні заняття	15 год.
Практичні, семінарські заняття	15 год
Лабораторні заняття	-
Самостійна робота	60 год.
Індивідуальні завдання	-
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних самостійної роботи студента	1,5 год. 6 год.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета - Курс «Сільськогосподарська географія світ» має на меті сформувати у студентів наукове уявлення про основи розвитку та особливості територіального поширення світового господарства та його базової галузі – сільського господарства; засвоєння знань про виробничі відносини у галузі сільського господарства окремих країн світу; основні напрями соціально-економічної інтеграції та форми міжнародної економічної і науково – технічної співпраці. Знання закономірностей розвитку

аграрних відносин окремих країн світу дає можливість використання передового досвіду ведення сільськогосподарського виробництва у нашій країні. Засвоєні студентами знання з сільськогосподарської географії країн світу сприятимуть розвитку світогляду майбутніх фахівців з міжнародних відносин.

Важливим завданням дисципліни є сформувати у студентів системне мислення щодо особливостей розвитку сільського господарства країн світу та навчитися аналізувати сучасний стан і оцінювати перспективи його подальшого розвитку; розробляти методи і шляхи використання досвіду зарубіжних країн у вирішенні проблем сільського господарства України.

Набуття компетентностей:

- інтегральна компетентність (ІК):

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в сфері міжнародних відносин, суспільних комунікацій та регіональних студій, зовнішньополітичної діяльності держав, міжнародних взаємодій між державами, міжнародними організаціями та недержавними акторами, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов та передбачає застосування теорій суспільних наук та спеціальних наукових методів дослідження проблем міжнародних відносин.

- загальні компетентності (ЗК):

ЗК2. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового образу життя.

ЗК3. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК6. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК8. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК12. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК13. Здатність бути критичним і самокритичним.

- спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК2. Здатність аналізувати міжнародні процеси у різних контекстах, зокрема політичному, безпековому, правовому, економічному, суспільному, культурному та інформаційному.

СК3. Здатність оцінювати стан та напрями досліджень міжнародних відносин та світової політики у політичній, економічній, юридичній науках, у міждисциплінарних дослідженнях.

СК7. Здатність аналізувати міжнародні інтеграційні процеси у світі та на Європейському континенті, та місце в них України.

СК8. Усвідомлення національних інтересів України на міжнародній арені.

СК9. Здатність застосовувати знання характеристик розвитку країн та регіонів, особливостей та закономірностей глобальних процесів та місця в них окремих держав для розв'язання складних спеціалізованих задач і проблем.

3. Програма навчальної дисципліни

іпліни

Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні засади дисципліни «Сільськогосподарська географія світу»

ТЕМА 1. Географія сільськогосподарства світу: сутність, об'єкт, предмет, завдання

ТЕМА 2. Основні етапи та особливості розвитку сільського господарства світу

ТЕМА 3. Земельні ресурси – природна основа сільськогосподарського виробництва.

ТЕМА 4. Географічні відмінності в напрямках і рівнях розвитку сільського господарства світу.

Змістовий модуль 2. Основні риси географії сільського господарства

ТЕМА 5. Основні риси географії сільськогосподарського виробництва

ТЕМА 6. Типи сільського господарства світу

ТЕМА 7. Географія рослинництва світу

ТЕМА 8. Географія тваринництва світу

4. Структура навчальної дисципліни

Назва змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	Усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
МОДУЛЬ 1.												
Географія сільського господарства світу: сутність, об'єкт, предмет, завдання	7	1				6						
Основні етапи та особливості розвитку сільського господарства світу	10	2	2			6						
Земельні ресурси – природна основа сільськогосподарського виробництва.	12	2	2			8						
Географічні відмінності в напрямках і рівнях розвитку сільського господарства світу	12	2	2			8						
Разом за змістовим модулем 1	41	7	6	-	-	28						
МОДУЛЬ 2.												
Основні риси географії сільськогосподарського виробництва		2	2			8						
Типи сільськогосподарства світу		2	2			8						
Географія рослинництва світу		2	3			8						
Географія тваринництва світу		2	2			8						
Разом за змістовим модулем 2	49	8	9			32						
Усього годин:	90	15	15	-	-	60						

5. Темі практичних і семінарських занять (денне)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Земельний фонд світу, його структура, географія	2 години
2.	Порівняльна характеристика	2 години

	основних екологічно толерантних систем у сільському господарстві	
3.	Основні групи сучасних типів сільського господарства світу	2 години
4.	Сучасний стан і розміщення галузей рослинництва: зернового господарства	2 години
5.	Сучасний стан і розміщення галузей рослинництва: вирощування технічних культур	2 години
6.	Сучасний стан і розміщення галузей рослинництва: овочівництва, виноградарства та баштанництва.	3 години
7.	Сучасний стан і розміщення галузей тваринництва: скотарства, свинарства, вівчарства, птахівництва, оленярства, шовківництва, бджільництва, рибальства.	2 години
	Разом:	15 год

5. Самостійна робота (денне)

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	НТР і сільське господарство	6
2.	«Зелена революція» та її вплив на сільське господарство країн, що розвиваються.	6
3.	Проблеми збереження земель від деградації та опустелювання. Землеволодіння і землекористування та форми власності на землю в країнах з різним рівнем економічного розвитку.	8
4.	Роль природних чинників (земельних та агрокліматичних ресурсів) у розвитку й розміщенні аграрного виробництва	8
5.	Сільського господарського сектору економіки США, Канади і Японії, країн Західної, Центральної та Південно-Східної Європи.	8
6.	Стан сільського господарства в країнах Латинської Америки і Африки, Південно-Західної, Південної та Південно-Східної Азії, Східної Азії, Австралії та країн Океанії	8
7.	Особливості плантаційного виробництва тонізуючих культур: чаю, кави, какао. Розміщення каучуконосів	8
8.	Співвідношення між землеробством та тваринництвом у структурі господарства окремих культур	8
	Разом	60

6. Формування програмних компетентностей

Інтегральна компетентність:

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері міжнародних відносин у цілому та міжнародних економічних, зокрема, а також у процесі навчання, що передбачає застосування новітніх теорій та методів при здійсненні комплексних досліджень світогосподарських зв'язків, характеризується комплексністю та невизначеністю умов

Загальні компетентності:

Здатність навчатися та самонавчатися

Здатність планувати та управляти часом

Здатність застосовувати знання на практиці

Знання і розуміння предметної області та розуміння професії

Спеціальні компетентності:

Здатність використовувати базові категорії та новітні теорії, концепції, технології і методи у сфері міжнародних відносин

Здатність визначати функціональні особливості, характер, рівень та ступінь

взаємозв'язків між суб'єктами міжнародних відносин різного рівня

Здатність до аналізу, узагальнення та виокремлення закономірностей, тенденцій та характерних рис світового розвитку, а також історичних, геополітичних, культурно-цивілізаційних, суспільно-економічних, політико-правових, етнодемографічних і природно-кліматичних особливостей розвитку країн і регіонів світу.

Здатність до реалізації процесів пошуку, передачі та аналізу інформації, підбору та використання аналітичного інструментарію в формуванні політичного рішення для імплементації зовнішньополітичної стратегії, в усіх

Здатність постійно підвищувати теоретичний рівень знань, генерувати й ефективно використовувати їх в практичній діяльності.

8. Метод навчання

У процесі навчання використовуються словесні методи: лекція, лекція-дискусія; наочні: демонстрація матеріалу за допомогою мультимедіа засобів; практичні: реферати з політичної географії, заповнення контурних карт, складання картосхем. Крім того, важливу роль відіграють творчі, проблемно-пошукові методи, пов'язані з постановкою наукової гіпотези, розгляд якої має знайти відображення в навчальній діяльності студентів.

Основними формами навчання є лекції, семінарські завдання, самостійна робота студентів.

9. Метод контролю

Контроль за рівнем підготовки студентів здійснюватиметься, як:

- поточний (перевірка знань на практичних роботах і семінарах, за допомогою виконання самостійних домашніх завдань, модульної контрольної роботи);
- підсумковий — семестровий (у вигляді іспиту).

Перелік питань до іспиту з курсу «Сільськогосподарська географія світу», 2020 р.

1. Сільськогосподарська географія світу: поняття, об'єкт, предмет, базові категорії.
2. Розвиток сільськогосподарської географії як науки.
3. Основні етапи розвитку сільського господарства світу.
4. Охарактеризуйте структуру земельних ресурсів світового господарства.
5. В чому полягають особливості володіння і користування землею високорозвинених країн та країн, що розвиваються?
6. Обґрунтуйте принципи сільськогосподарської типізації країн.
7. В чому полягає роль природних чинників у розміщенні сільськогосподарського виробництва?
8. Охарактеризуйте галузеву структуру рослинництва.
9. Назвіть головні закономірності поширення зернових, технічних і кормових культур у світі.
10. Оцініть роль садівництва, ягідництва, виноградарства, розведення каучуконосів та культур-«стимуляторів» у сучасному світі.
11. Схарактеризуйте територіальну структуру картоплярства і овочівництва.
12. Охарактеризуйте галузеву структуру тваринництва.
13. Назвіть основні особливості географії розведення великої і дрібної рогатої худоби.
14. Охарактеризуйте бджільництво та шовківництво як галузі товарного тваринництва.
15. Охарактеризуйте ставкове рибництво як галузь товарного тваринництва.
16. В чому проявляється сутність “зеленої революції” як складової частини НТР, які її позитивні і негативні наслідки?
17. Які особливості секторів сільського господарства країн, що розвиваються?
18. У яких країнах світу поширені основні культури рослинництва?
19. У яких країнах світу найбільше розвинені основні галузі тваринництва?
20. Які країни є основними виробниками й експортерами продовольства та сільськогосподарської сировини в світі? Назвіть їх основні риси.
21. Охарактеризуйте переваги спеціалізації аграрного виробництва розвинених країн Західної Європи.
22. У чому полягають особливості сільськогосподарського виробництва в США і Канаді?
23. Географія фермерських господарств США.
24. Охарактеризуйте значення прогресивної аграрної реформи в Японії.
25. Особливості розвитку фермерського господарства та агропромислової інтеграції в Японії.
26. Яка роль держави в регулюванні сільськогосподарського виробництва високорозвинених країн Західної Європи?
27. Вкажіть особливості формування фермерського сектору в Німеччині, Франції, Італії.
28. Які особливості розвитку сільського господарства країн Західної Європи?
29. В чому полягають особливості розвитку сільського господарства країн Центральної і Південно-Східної Європи?
30. Охарактеризуйте причини зниження темпів господарського зростання країн регіону Центральної і Південно-Східної Європи?
31. Особливості становлення і розвитку сільського господарства Польщі.

32. В чому проявляються основні напрямки аграрної реформи в країнах Східної Європи?
33. Значення та напрями реформування сільськогосподарського виробництва України.
34. Охарактеризуйте основні напрямки розвитку сільського господарства Китаю.
35. В чому полягають регіональні особливості розвитку сільського господарства країн Латинської Америки?
36. Охарактеризуйте напрями реформування економіки нових індустріальних країн Латинської Америки.
37. Проаналізуйте обсяги експорту та імпорту сільськогосподарської продукції країн латиноамериканського регіону і чим вони зумовлені.
38. Яку роль відіграє сільське господарство в економіці Африки?
39. Особливості розвитку сільського господарства у Південно-Африканській республіці.
40. Охарактеризуйте особливості розвитку В'єтнаму і Лаосу та нових індустріальних країн Південно-Східної Азії.
41. Сучасний стан і значення сільського господарства в економіці Ізраїлю.
42. Проаналізуйте значення сільського господарства в економіці Індії.
43. Яка продукція сільського господарства країн Південної Азії має найбільше значення для експорту?
44. В чому проявляються особливості сільськогосподарського виробництва нових індустріальних країн Східної Азії: Південна Корея, Сянган (Гонконг), Тайвань.
45. Охарактеризуйте особливості ведення сільського господарства Північної Кореї, Австралії, та Нової Зеландії.
46. Охарактеризуйте глобальну продовольчу проблему та її регіональні аспекти.
47. Назвіть провідні шляхи вирішення продовольчих проблем людства.
48. Загальні особливості органічного сільського господарства.
49. Охарактеризуйте проблему збереження земель від деградації.
50. Охарактеризуйте проблему збереження земель від опустелювання.

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота		Рейтинг з навчальної роботи	Підсумкова атестація	Загальна кількість балів
Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2			
0-100	0-100	70 балів	30 балів	100 балів

Оцінювання студента відбувається згідно з положенням «Про екзамени та заліки у НУБіПУ України» від 27.12.2019 р. протокол № 5.

Рейтинг студента з навчальної роботи $R_{НР}$ стосовно вивчення певної дисципліни визначається за формулою:

$$0,7 \cdot (R_{ЗМ}^{(1)} \cdot K_{ЗМ}^{(1)} + \dots + R_{ЗМ}^{(n)} \cdot K_{ЗМ}^{(n)})$$

$$R_{НР} = \dots ,$$

$K_{\text{дис}}$

де $R_{\text{ЗМ}}^{(1)}, \dots, R_{\text{ЗМ}}^{(n)}$ – рейтингові оцінки змістових модулів за 100-бальною шкалою;

n – кількість змістових модулів;

$K_{\text{ЗМ}}^{(1)}, \dots, K_{\text{ЗМ}}^{(n)}$ – кількість кредитів ECTS, передбачених робочим навчальним планом для відповідного змістового модуля;

$K_{\text{дис}} = K_{\text{ЗМ}}^{(1)} + \dots + K_{\text{ЗМ}}^{(n)}$ – кількість кредитів ECTS, передбачених робочим навчальним планом для дисципліни у поточному семестрі;

$R_{\text{др}}$ – рейтинг з додаткової роботи;

$R_{\text{штр}}$ – рейтинг штрафний.

Наведену формулу можна спростити, якщо прийняти $K_{\text{ЗМ}}^{(1)} = \dots = K_{\text{ЗМ}}^{(n)}$. Тоді вона буде мати вигляд

$$0,7 \cdot (R_{\text{ЗМ}}^{(1)} + \dots + R_{\text{ЗМ}}^{(n)})$$

$$R_{\text{НР}} = \frac{\dots}{n}$$

n

Співвідношення між національними оцінками і рейтингом здобувача вищої освіти

Оцінка національна	Рейтинг здобувача вищої освіти, бали
Відмінно	90-100
Добре	74-89
Задовільно	60-73
Незадовільно	0-59

Рейтинг здобувача вищої освіти із засвоєння дисципліни у переводиться у національні оцінки “Відмінно”, “Добре”, “Задовільно”, “Незадовільно”.

Оцінка “Відмінно” виставляється здобувачу вищої освіти, який систематично працював протягом семестру, показав під час екзамену різнобічні і глибокі знання програмного матеріалу, вмів успішно виконувати завдання, які передбачені програмою, засвоїв зміст основної та додаткової літератури, усвідомив взаємозв’язок окремих розділів дисципліни, їхнє значення для майбутньої професії, виявив творчі здібності у розумінні та використанні навчально-програмного матеріалу, проявив здатність до самостійного оновлення і поповнення знань.

Оцінка “Добре” виставляється здобувачу вищої освіти, який виявив повне знання навчально-програмного матеріалу, успішно виконує передбачені програмою завдання, засвоїв основну літературу, що рекомендована програмою, показав достатній рівень знань з дисципліни і здатний до їх самостійного оновлення та поповнення у ході подальшого навчання та професійної діяльності.

Оцінка “Задовільно” виставляється здобувачу вищої освіти, який виявив знання основного навчально-програмного матеріалу в обсязі, необхідному для подальшого навчання та наступної роботи за професією, справляється з виконанням завдань, передбачених програмою, допустив окремі похибки у відповідях на іспиті і при виконанні іспитових завдань, але володіє необхідними знаннями для подолання допущених похибок під керівництвом науково-педагогічного працівника.

Оцінка “Незадовільно” виставляється здобувачу вищої освіти, який не виявив достатніх знань основного навчально-програмного матеріалу, допустив принципові помилки у виконанні передбачених програмою завдань, не може без

допомогивикладачавикористатизнання при подальшомунавчанні, не
спромігсяоволодітинавичкамисамостійноїроботи.

11. Рекомендованалітература

Основна

1. Вступ до економічної і соціальної географії / А. П. Голиков, Я. Б. Олійник, А. В. Степаненко. – К.: Либідь, 1996. – 320 с.
2. Географія світового господарства (з основами економіки): навч. посіб. / Я. Б. Олійник та ін.; за ред. Я. Б. Олійника, І. Г. Смирнова. – К.: Знання, 2011. – 640 с.
3. Економіка зарубіжних країн: Підручник – 2-ге вид. А.С. Філіпенко, В.А. Вергун, І.В. Бураківський та ін. – К.: Либідь, 1998. – 416 с.
4. Економіка зарубіжних країн: Навч. Посібник для студ. Вузів // За ред. Ю. Г. Козака. 2003 р. – 351 с.
5. Козик В.В., Панкова Л.А., Даниленко Н.Б. Міжнародні економічні відносини: Навч. Посібник – 4-те вид., стер. – К.: Знання – Прес, 2003. – 406 с.
6. Кузик С. П. К-89 Географія світового господарства : навч. посібник / С. П. Кузик, О. І. Мамчур, І. В. Ванда. - Львів : Львівський національний університет імені Івана Франка, 2014. - 312 с.
7. .Світ у 2014 році. Український випуск : перекл. видання проекту “The Economist” ; “Укр. тиждень” . — К., 2013. — 146 с.
8. Світова економіка : Підручник // А.С. Філіпенко, О.І. Рогач, О.І. Шнирков та ін. – 2-ге вид. Стереотип. – К. Либідь, 2001. – 582 с.
9. Мочерний С. В .Світове господарство в умовах глобалізації : монографія / С. В. Мочерний, Я. С. Ларіна, С. В. Фомішин. — К. : Ніка-центр, 2006. — 200 с.
10. Семенов В.Ф., Сіваченко І. Ю., Федоряка В.П. Загальний курс агробізнесу: Навч. Посібник / За ред. В.Ф. Семенова, І.Ю. Сіваченка І.Ю. – К.: т-во «Знання», КОО, 2000. – 301 с.
11. Солоніненко К.С. Міжнародна економіка: Навч. Посібник. – К.: Кондор, 2008. – 382 с.
12. Старостіна А.О. Економіка зарубіжних країн: Навч. Посібник/ А.О. Старостіна, А.О. Длігач, Н.В. Богомаз. – К.:, 2009, 454 с.
13. Юрківський В.М. Регіональна економічна і соціальна географія. Зарубіжні країни: Підручник – 2-ге вид. – К.: Либідь, 2001. – 416 с.
14. Falkowski J. Geografiarolnictwaswiata / J. Falkowski, J. Kostrowicki. - 2001. - 516 s.

Допоміжна

1. Дахно І.І., Бовтрук Ю.А. Міжнародна економіка: Навч. Посібник. – К.: МАУП, 2002. – 216 с.
2. Козак Ю.Г., Лук'яненко Д.Г., Макогон Ю.В. та ін. Міжнародна економіка: Навч. Посібник. – К.: Видавництво «Артек», 2002. – 436 с.
3. Нікітіна М.Г. Світове господарство і міжнародні економічні відносини: просторові аспекти розвитку: Навч. Посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 192 с.
4. Передрій О.С. Міжнародні економічні відносини. Навч. Посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2006 – 274 с.
5. Ільчук М.М. Основи підприємницької діяльності та агробізнесу. – К.: Вища освіта, 2002. – 398 с. 97
6. Економічна і соціальна географія світу: Навч. Посібник // За ред. Кузина С.П. – Львів: Світ, 2003. - 672 с.
7. Безуглий В.В., Козинець С.В. Регіональна економічна та соціальна географія світу:

Посібник. – К.: Видавничий центр “Академія”, 2003.- 688с.

8. Липов В.В. Міжнародна економіка: світова економіка та міжнародні економічні відносини. Навчально – практичний посібник. – К.: Видавничий дім “Професіонал”, 2008. – 368с.

9. Шаблій О.І. Основи суспільної географії. – Львів: ЛНУ імені І. Франка, 2012.

10. Яценко Б.П., Бабарицька В.К. Країнознавство: основи теорії. – К.: Либідь, 2009.

11. Сюткін С.І., Леонтєва Г.Г. Економічна і соціальна географія. Зарубіжні країни. Книга зошит. – Суми: Університетська книга, 2003.

12. Блій Г. Географія : світи, регіони, концепти / Г. Блій, Л. Муллер, О. І. Шаблій. – К.: Знання, 2004. – 740 с.

13. Пістун М. Д. Основи теорії суспільної географії: навч. посіб. / М. Д. Пістун. – К.: Вища шк., 1996. – 231 с.

14. Нікітіна М. Г. Світове господарство та міжнародні відносини: просторові аспекти розвитку: навч. посібник / М. Г. Нікітіна. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 192 с.

15. Родионова И. А. Учебное пособие по географии. Политическая карта мира. География мирового хозяйства. – М.: Моск. лицей, 1996. – 159 с.

16. Родионова И. А. Промышленность мира: территориальные сдвиги во 2-й половине XX в. / И. А. Родионова. – М.: Московский лицей, 2002. – 271 с.

17. Глобальні зміни світу 2025 : доповідь / пер з англ. - Львів : Літопис, 2010. - 188 с.

Електронні ресурси

1. Основні огляди і доповіді ООН в економічній і соціальній сферах:

<http://www.un.org/russian/esa/surveus.htm>

2. Проект «Всемирная география»: <http://worldgeo.ru/>

3. Організація об'єднаних націй: <http://www.un.org>

4. World Urbanization Prospects: <http://esa.un.org/unpd/wup/>

5. Міжнародна організація праці (МОП): <http://www.ilo.org>

6. Міжнародна організація з міграції (МОМ): <http://www.iom.org>

7. Всесвітня організація з охорони здоров'я: <http://www.who.org>

8. Світовий банк: <http://www.worldbank.org>

9. Світова книга фактів ЦРУ США: <http://www.cia.gov/librari/publications/theworld-factbook/>

10. Продовольча та сільськогосподарська організація ООН: <http://www.fao.org>

11. Конференція ООН з торгівлі і розвитку: <http://www.unctad.org>

Лектор

Практичні роботи

проф. Ковальчук І.П.

асист. Лук'янчук К.А.